

Florin-Alexandru
IORDACHE

**ARGUMENT
PENTRU O MISTICĂ
A CINEMATOGRAFULUI**

Florin-Alexandru
IORDACHE

**ARGUMENT
PENTRU O MISTICĂ
A CINEMATOGRAFULUI**

Ediția a doua

*Carte tipărită cu binecuvântarea
Înaltpreasfințitului Părinte IRINEU,
Arhiepiscop al Alba Iuliei*

Editura
REÎNTREGIREA
Alba Iulia, 2025

Copertă și tehnoeditare:
Pr. Andrei Motora

Descrierea CIP a Bibliotecii Naționale a României
IORDACHE, FLORIN-ALEXANDRU

Argument pentru o mistică a cinematografului /
Florin-Alexandru Iordache ; carte tipărită cu binecuvân-
tarea Înaltpreasfințitului Părinte Irineu, Arhiepiscop al
Alba Iuliei. - Ed. a 2-a. - Alba Iulia : Reîntregirea, 2025
Conține bibliografie
ISBN 978-606-509-648-6

791

2

• Figura 0.1: <i>Viziunea Fecioarei cu pruncul</i> , regia Ingmar Bergman, <i>A șaptea pecete</i> , 1957. Suedia. © Svensk Filmindustri.....	10
• Figura 1.1: <i>Visul divin</i> , regia Georges Méliès, <i>Jeanne d’Arc</i> , 1900. Franța. © Star-Film	21
• Figura 1.2: <i>Fantoma morții</i> , regia Victor Sjöström, <i>Căruța fantomă</i> , 1921. Suedia. © Svensk Filmindustri.....	22
• Figura 1.3 : <i>Spiritul lui Holm</i> , regia Victor Sjöström, <i>Căruța fantomă</i> , 1921. Suedia. © Svensk Filmindustri.....	23
• Figura 1.4: <i>Clarviziune în cadru</i> , regia Mauritz Stiller, <i>Comoara lui Arne</i> , 1917. Suedia. © Svensk Filmindustri	24
• Figura 1.5: <i>Visul lui Elsalil</i> , regia Mauritz Stiller, <i>Comoara lui Arne</i> , 1917. Suedia. © Svensk Filmindustri	24
• Figura 1.6: <i>Procesiune (1)</i> , regia Mauritz Stiller, <i>Comoara lui Arne</i> , 1917. Suedia. © Svensk Filmindustri	25
• Figura 1.7: <i>Procesiune (2)</i> , regia Mauritz Stiller, <i>Comoara lui Arne</i> , 1917. Suedia. © Svensk Filmindustri	26
• Figura 1.8: <i>Procesiune cu Sfinte Moaște</i> , Sfânta Rolande, Belgia, 2022 © arhiva foto personală.....	26
• Figura 1.9: <i>Cortegiul funerar al lui Francesco</i> , regia Michele Soavi, <i>Viața Sfântului Francisc de Assisi</i> , 2002. Italia. © Media Trade	27
• Figura 1.10: <i>Ceasul morții</i> , regia Victor Sjöström, <i>Căruța fantomă</i> , 1921. Suedia. © Svensk Filmindustri.....	28
• Figura 1.11: <i>Ceasul fără limbi</i> , regia Ingmar Bergman, <i>Fragii sălbatici</i> , 1957. Suedia. © Svensk Filmindustri	28
• Figura 1.12: <i>Căruța fantomă</i> , regia Victor Sjöström, <i>Căruța fantomă</i> , 1921. Suedia. © Svensk Filmindustri.....	28
• Figura 1.13: <i>Dricul mortuar</i> , regia Ingmar Bergman, <i>Fragii sălbatici</i> , 1957. Suedia. © Svensk Filmindustri	29
• Figura 1.14: <i>Moșul veșnic</i> , regia Aleksandr Dovjenko, <i>Zvenigora</i> , 1928. Ucraina. © Odeska Kinofabryka	31
• Figura 1.15: <i>Viscolul</i> , regia Victor Sjöström, <i>Proscrișii</i> , 1917.Suedia. © Svenska Biografteatern AB	32
• Figura 1.16: <i>Prim-plan cu Ioana d’Arc</i> , regia Carl Theodor Dreyer, <i>Patimile Ioanei d’ Arc</i> , 1928. Franța. © M.J. Gourland.....	34

Prefață.....	5
Introducere. Argument.....	7
Capitolul 1: În căutarea unui cinematograful mistic	21
Scurt istoric al filmului religios și mistic	21
Misticism, mistici și conceptul de privire mistică în cinema	50
Vise, viziuni și fapte extraordinare	58
Mistica închisorilor și fenomene vizionare redată în filme	61
De la viziuni la filme. Mijloace de expresie cinematografică. Exemplificare	69
Capitolul 2: Misticism postbelic și interbelic în filmul de ficțiune: Werner Herzog, Frank Capra, Andrei Tarkovski, Leni Riefenstahl, Serghei Eisenstein. Analiză comparativă	93
Viziunile lui Crainic, mistica germană și cinematograful lui Herzog	93
Revelația filmului <i>It's a Wonderful Life</i> (Capra, 1946)	105
Motivul păsării	107
Motivul zborului	114
Tema sacrificiului de sine și a ascultării	119
Cele șase apariții ale morții	122
Clopotul, simbol al medierii dintre Pământ și Cer	126
Frank Capra și mistica închisorilor	134
Îngerii cinematografului: Capra și Tarkovski.	
Corelarea viziunilor mistice asupra cinematografului	158
Impersonalitatea operei de artă și viziunea mistică asupra actului creației.....	158
Fascinația Orientului	163
Preferința pentru fenomene și elemente ale naturii	174
Teme și motive comune	185

Abordarea regizorală în filmul <i>Lost Horizon</i> (Capra, 1937)	188
De la <i>Nostalgia Paradisului</i> la <i>Orizontul pierdut</i>	196
Frank Capra, Leni Riefenstahl, Serghei Eisenstein	205
<i>Romantism politic și expresionism german.</i>	
<i>Coincidențe cinematice în filmele lui</i>	
<i>Frank Capra și Leni Riefenstahl</i>	205
<i>Elemente de profetism artistic în Lost Horizon (Capra, 1937)</i>	
<i>și Das Blaue Licht (Riefenstahl, 1932)</i>	226
<i>Condiția mistică a personajelor, tema paradisului pierdut,</i>	
<i>simbolul androginului</i>	229
<i>Simbolistica muntelui, mitizarea și iconizarea personajelor</i>	238
<i>Teme și motive mistice în filmul Tiefland (Riefenstahl, 1954)</i>	250
<i>Romantism german și misticism poetic: de la viziunile</i>	
<i>mistico-lirice ale lui Costache Oprișan la filmele</i>	
<i>lui Arnold Fanck și Leni Riefenstahl</i>	257
<i>Tehnici de stilizare în filmele lui Leni Riefenstahl</i>	275
<i>De la mistica răsăriteană la stilizare.</i>	
<i>Leni Riefenstahl și Serghei Eisenstein</i>	278
<i>Eisenstein și misticismul</i>	289
 Capitolul 3: Misticism modern în filmul de ficțiune recent.	
Studiu de caz: <i>Fatima</i> (Pontecorvo, 2020). Influențe	317
Mitul peșterii, motivul pasăre-înger	
și analogia peșteră-cinematograf	317
Lumina ca element de susținere a poveștii	342
Influențe în poetica imaginilor din filmul <i>Fatima</i>	360
Idea estetică din spatele viziunii lui Pontecorvo	434
 Capitolul 4: Misticismul în filmul documentar	441
Misticismul în filmul <i>Lourdes et ses miracles</i> (Rouquier, 1955)	441
Misticism, ficțiune și documentar în capodoperele	
nefinalizate ale lui Welles și Eisenstein	445
Misticismul în filmul documentar recent	472
 Concluzii	475
Bibliografie	483
Filmografie	499
Listă imagini	507